

Womhaj Bóh!

Cišto 24.

12. junija.

Lětnik 8.

1898.

Serbske nježelske kopjenka.

Wudawaju so kóždy sobotu w Smolerjez knihciziscežetni w Budyschinje a so tam dostacž so sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np.

1. nježela po šwjatej Trojizy.

1. Jan. 4, 19—21.

„Lubujmy jeho, dokelž wón naš prjedy je lubował. Hdyž sčtó rjeknje: Ja lubuju Boha, a hidži šwjateho bratra, tón je lhar. Pšchetož sčtóz šwjateho bratra njelubuje, kotrehož wón widži, kak móže tón Boha lubowacž, kotrehož wón njewidži? A tu pšchikasnju mamy my wot njeho, so tón, kiž Boha lubuje, tež šwjateho batra lubowacž dyrbi.“

„Lubujmy Boha, teho Wótza, dokelž wón naš prjedy je lubował!“ Ty wěsch, so je tón Knjes, twój Bóh, cze hižo lubował, prjedy dnyli ty běšche. Ty dyrbiš s Hiobom so wusnacž: „Twojej ruzy stej mje pšchihotowalej, a šczińkej wschitko, sčtož kolo wokolo šym: Ty šy mje kožu a mjašo woblekł; s kosczemi a se žilami šy mje hromadu spletkł. Žiwjenje a dobrotu šy ty mi dał, a twoje ledžbowanje je šdzeržalo mój wodych.“ Wón je cze stworil, czi cželo a nješmjertnu duschu dał, lubowazymaj starschimaj cze na wutrobu položil, cze se wichej potrebnosczu a žiwnosczu cžela a žiwjenja hacž dotal bohacze a wschědnje wobstaral, pšchecziwo wschey strachosczy šachował a pšched wschitkim šlym hnadnje wobarnował: wón dawo czi jědž a picze a draštu, podpjera a nošy cze a nochze nihdy cze wopušczič ani cze škomdžicž.

Wón je cze lubował wot wěcznosczy: We šwjatej wěcznej hnadnej radže je wón wobšamknył, czi šbože, žiwjenje a šbožnoscz dač. So by ty we šwjatej hrěschnej

hubjenosczy kónž njewšal, je wón tež šwoje najšubsche na tebe wažil: Abo njeje wón šwojeho jenicžeho narodženeho šyna kaž so žyly šwět, tak tež so tebe do šwěta, haj do šmjercze dał, so by ty pšches njeho wěczne šbožne žiwjenje dostal? We twojej kšchčenizy wsja wón tebe na šwoju lubosczy polnu wutrobu, prajizy: „Ja šym cze s wěcznej lubosczy lubował, teho dla šym cze s lutej dobrotu k šebi cžahnył — ty šy moje džeczo, na kotrymž ja dobre špodobanje mam.“ Wot teho cžaka šem nošy wón cze we twojich hrěchach a šlabosczach, nježiwajo na twoju nje-džakownoscz, s hnujajej wótzowskej šczerpliwosczy wodawa czi pšchazo s nowa a džela dženi wote dnja na twojim duchownym a wěcznym šbožu; pšchetož pšches šwjateho ducha cze wón roššwětluje, wušwjećuje a we prawej wěrje šdzerži. To cžze wón nješpróznije dale cžinicž, so by ty mohł junu šancž do jeho šbožneho raja a jeho luboscz wohladacž a woptacž a wužiwacž do wěcznosczy. — S cžim cžzesch ty šaplaczič temu Knjesej wschitku tajku dobrotu, kotruž wón tebi cžinił je a cžini a cžinicž cžze s luteje wótzowskeje dobrotu a šmilnosczy bje wschitkeje twojeje šašlužby a dostojnosczy jenicžy k twójemu šbožu? Ty njemóžesch jemu niczo dacž, sčtož by twoje bylo a so jemu špodobało, hacž jeno twoju wutrobu, twoju luboscz. Duž lubuj jeho s žykej šwojej wutrobu, s žykej šwojej duschu, s žykej šwojej myšlu a se wschitkej šwojej mozu! To je jeho wola; to budž twój džak!

Sčtož pať Boha lubuje, kotruž je luboscz, tón dyrbi tež jeho šyna šchryštuša lubowacž, kotruž je cžłowjek na-

rodzeny, w czele siewjena luboscź Boża. Niczo druge, hacź jeho psches mēru jara wulka njewopschijomna luboscź k nam hubjenym hrěschnym cźlowjekam je jeho pschemohła, tu wěcznu mōz a krafnoscź a sbōžnosć tych njebješow wopušćezicź a šo do khudoby a hubjenstwa, do nušy a šmjerće dale podacź, šo bychmy my šhubjeni a šatamani cźlowjekojo psches njeho wumōženi a sbōžni byli. „Na tym šmy my pōsnali tu luboscź, šo wōn šwoje žiwjenje ša naš je wostajil“; „wjetschu luboscź tola nichtō njemōže mēcź, dnyžli tu, hdyž wōn šwoje žiwjenje ša šwojich pscheczelow, haj ša šwojich njepscheczelow wostaji.“ Polni dźiwanja na tajkej njewuprajomnej wulkošći jeho luboscźe dyrbymy i wutrobny mōdlenjom šo wušnacź:

Cze njeje niczo hnało do tego hubjenstwa;
 Wšcho bohatstwo bē mało, to luboscź dofonja.
 Hdnyž zlyh šwēt bē panył do wulkej žaloscźe,
 Šy ty jōn i njei' wuczahnył, o šhto to wurēczi!

Kohož tajka luboscź njeħnuje, njepschemože, k najhorzyschey sašoluboscźi njesahori, tego wutroba je twjerdscha, dnyžli kamjeń, a šymnišcha, dnyžli lōd.

Duž lubujmy my jeho, dofelž wōn naš prjedy je lubował, lubował hacź do šmjerće na šichyžu, a dofelž wōn nētko šedžo k prawizy tego Wōtza naš hišćeže lubuje a šastupuje a žohnuje kōždy czaš.

Lubowany pak chze wōn bycź we našchich bratrach a šotrach. Tego dla praji a kaže wōn: „Na tym budže, na tym dyrbi kōždy pōšnacź, šo wy moji pōšli šće, hdyž luboscź mjes šobu macze.“ To by khuda, njesbožowna wutroba była, kotraž by drje luboscź wužiwała, ale šašolubowacź njemohła a nochzyła. Je-li našcha luboscź prawa, je wona kaž studžeń, kotraž šwoje wōšchewjenje džeń wote dnja wuliwa. Tajka luboscź cžeri naš, šo my žaneho wjetšeho, žaneho wutrobnischoho wješela wjazy nješnajemy, hacź to, jemu našchu dźakownoscź, našchu luboscź i tym wopokajacź, šo jeho stawam, našchim bratram a šotram cžinimy, kaž wōn nam je cžinił. Tedy potom je našche uajšbōžnišche šadželo, jemu, kiž šo ša naš je woprowal, we khudych, khorych, hlōdnych, lacžnych, nahich, zušych, jatych, žaloscźaznych w luboscźi šluzicź. Prawej luboscźi to cžezko njeje: tež to najšubšche a najdrožšche, šhtož wona wobšedzi, šamu šwoju wutrobu, haj šame šwoje žiwjenje da wona i wješelošću ša tych, kotrychž lubuje, kaž to na Šesušowej luboscźi widžimy. A we tym wona šwoje špokojenje a wutrobnu radošć namaka. Dawanje je jej wjele šbōžnišche, dnyžli bracze. O kaš wjele wješelych, šbožownych, šbōžnych hodžinow a dnjow mōžemy my šebi tola pschihotowacź, hdyž tego bližšeho šprawnje a wutrobnje, niz jeno se šłowami a šaškom, ale se škutkom a we prawdže lubujemy! Chzesch-li šbožownje živy bycź a junu wješele a šbōžnje šwojej woczi k šmjertnemu španju šańdželicź, potom daj šo psches Božu a Šhryštušowu luboscź šahoricź k wopokajowanju luboscźe pschecziwo bratram. „Džel šobu tym hlōdnym šwōj khlēb a wjedž šahnatych do šwojeje kheže; hdyž ty naheho widžiš, wodžewaj jeho, a njewotcžehi šo wct šwojeho cžela. Šhtož to pak njecžini, ale šamkne šwoju wutrobu psched šwojim potrebnym bratrom, tōn šo Bože dla nješwal i luboscźu k Bohu“; „pschetož šhtož šwojeho bratra nješlubuje, kotrehož wōn widži, kaš mōže tōn Boha lubowacź, kotrehož wōn njewidži?“ „Tu pschifasnju mamy my wot njeho, šo tōn, kiž Boha lubuje, tež šwojeho bratra lubowacź dyrbi.“ Šhtož po tym cžini,

šhtož tego bližšeho lubuje se škutkom a we prawdže, šhtož šo njemōže tego wostajicź, šo njeby se wšchem tym šwojim dawal, pomhal, šluzil, hdyž jeno wē a šamože, temu chze tōn šbōžnik to tak wyšoko pschirachnowacź, jako by šo jemu šamemu stało. Pschetož wōn praji a budže tež na šudnym dnju prajicź: „Šhtož wy cžinili šće jenemu mjes tymi mojimi najmjeńšchimi bratrami, to šće wy mi cžinili.“

Šamjeń.

Šašne wofno.

(Šotracžowanje.)

„Šroschetski wuj“ nēkaš šakajšlowa, potom šarēcža, cžeho dla je pschichol, šo chze najštaršeho hōlza na lēto k šebi wšacź, pschi tym i kōščatym porštom na Šana pokajawšchi. W lēcze mohł jeho trjebacź, a jeli šo je pētny, chze jeho tež wob šmu šhowacź a jeho do šhule šlacź. Š tamnymaj džēcžomaj budže šo Šana potom bjes dwēla šama bjes štarošćow ježiwicź, a ša nēkašku mšdu ša Šana chze šo wōn tež postaracź.

Šana i ruku šchōrzuch šaklowajo njewjedžišche, šhto ma na to wotmowicź a duž mjelcžesche. Šan pak bēšche šo šacžerwjenil a bēšche šo k macžeri lišćezil, jako chzył ji pomhacź a pomoz pschi njej pytacź.

Šētr hladašche, wotmowjenje wocžatujō, se šmoršćeznym cžolom a cžmowym pohladanjom na wobeju.

„Nō“, — šarjekny wōn škōncžnje — „kaš dha nētko mamy? — njeje-li wam šuano tak prawje, potom moje dla; ja jich šchtwōrtakow na došć doštanu!“ — To prajiwšchi chzyšche wōn postanecź.

„Nē wšchaf, nē!“ šarjekny Šana, — „jenož niczo ša šlo, lubšchi šwako, mēnjach jenož, — jeno šo tež i nim pōndže! a šo je wam Šan tež prawy? — a potom!“ — wona šo šombžesche, dale rēcžecź.

„Nō — a potom?“ woprašča šo Šētr, „šhto dha hišćeže dale, jeli šo je špodobne? — mēnišch trašch, šo šo hōlž šyty najēcž nješmēje? abo šhto je hewaf?“

„Nē wšchaf! to wšchaf šawēšće njemēnju! wōn njeje do tucžnych šchlow šwucženy, a psche wjele našche blido ženje nješryje. Ale wōn dyrbi kōždžicžku njedželu do šemšchow, wōn je žyrkwinski špēwar, a potom je šwucženy, šo šo ša blidom pacžerje wušpēwaju.“

Šrosne šmjecze šaleczi psches Šētrowe cžmowe mjeswocžo a škōncžnje šo i hloškom šakmja a šarjekny, šo mōže Šan šo jeho dla modlicź a šo mōže pacžerje špēwacź, kelkož chze; hdyž pak wōn šam kžižu na blido položil, dha dyrbi jeho cželedž tež šyta bycź, a šo mohł ke mšchi hicź, dha drje šo tež tale hodžina nadeńdže.

Tedy šloži šo jemu zuša ruka na ramjo a štara Šańža, kotraž bēšche njepytņjena do jštwy šastupila, pohlada jemu khtnje do mjeswocža a šarēcža pomału: „Haj wšchaf, haj! Šētrje Šamjeński! šhtož šlubijch, to mašch tež džeržecź! Ty drje šo dopomnišch, i džerženjom njeje štajnje tak kaž mēlo bycź.“

Šētrej šo Šańžine pomajkanje na ramjenju a jeje šłowa po šdacžu jara mało špodobachu. Wōn bēšche se šlōlza poškocžil a bēšche šrocžel na šad šupil. Potom woprašča šo šwoju šwakowu, na Šańžu ani wjazy njepohladawšchi, hacź chze Šana k njemu dacź abo hacź njecha! A hdyž bēšche wona na pol wumuwowana i hłowu pschipōšnawajo pokiwnyła, bēšche wōn kheš wušchol.

Štara Šańža džēsche ša nim, a we wotewrjenych durjach pošbēhny wona jemu hrožo šwōj kij ša nim. Potom dōńdže do šwojej štwicžki, šamkny durje a špominasche hišćeže dolho na minjene cžašy.

W Šaninej štwicžyžy pak šhnychu šo nētšole ša blido, na kotrymž wulka šchlla štejesche. Džēczi bēchu hižo na prjedawšchi wopyt šabyłe, a wōšebje Šašchpork da šo do wjecžerje. Tola macž položil kžižu bōrny na blido. Tež Šanej njechasche wjecžet tak šlōdžicź, kaž hewaf; bēšche jemu, kaž by jemu nēšchto w šchiji tįjazy wostalo.

Šan bēšche pētny a ša šwoju štarobu jara rošumny hōlž. Wōn derje šnajesche, kašce cžucža mjes wujom Šētrom a šwojej macžerju šnježachu, a tele rošrēcžowanje je šwojej macžerju wōn derje rošumjesche. Tež to bēšche derje wobšedžbowal, šo šo macž wujowemu požadanju i cžicha špjecžuje a šo bēšche wuj Šētr i jara mało pschecželnym šhkom porēcžal. Wōn pschi šebi se šdychowanjom špomina: „Šūrko drje je, tola tak dyrbi šo mēcź!“

Dženja bēšče runje poŋny mēšacžt a rjenje šwēczešche do wšy. Po wječeri bēšče šo Jan stradžu na kwičku na kēžny proh stupil. Jemu bēšče mjehfo a šrudno na wutrobje, špominajo na to, šo dyrbi nētko bōrny do zuseho domu a do šlužby ša pjenješy, a šo njebudže nētko wjazy wšchēdnje macž a bratšica a šotičžku wohladacž mōž. Wōn wutře šebi š ruku šhljēžku š woczow, šo njeby ju macž wohladala. Jan šnajesche, šo ma tak hižo nadošcž pšchecžerpicz, a wōn šo tež š cžiča šawješeli, šo budže mōž našymu macžeri šašluženu mšdu domoj pščinješcž. Šeno šo njeby to pšchecžeršk wuj byl, kotryž štajnje tak poškurnjeny hladasche, kotryž njebē hišchcže ženje š pšchecželnym woblicžom na džēczi pohladal a wješelnym šlowom š nimi porēcžal! a kotryž tež na patoržizu wječzor, hdyž Jan a Madlenka po Božodžēšcžowj kolacžt pščin-džēšchtaj, žaneho drugeho šlowa ša njeju njeમેજesche, khibe šo jimaj rjekny, šo jōn tola khrōble nješmēdža na jedyn džēn ššēcž, šo dyrbja khrōble wopomnicž, kelto tajšile kolacžt tola placži.

Tak šebi myšle, šteješche tu hōlz, a mēšacžt wobšwētli je šwojimi jašnymy pruhami cžiču nōžnu krajinu, delka bēšche cžiča wješ se šwojimi statokami a se šwojej žyrkwju a š wyškoj žyrkwintšej wēžu. Džewječž cžepješche a šwōit šawoni š nōžnemu mērej. Šašnje šlincžachu šwonowe šwuki po cžičini a Jan štyknywšchi šwojej ruzy, kaž bēšche to šwucženy, wuspēwa šwōj cžiči „Wōtčže našch.“

Ma dobo šteješche macž pōdla njeho a položi jemu ruku na ramjo. Wona bēšche se šwojim wokom macžernej lubošcže bōrny pōjnała, šchto hōlzowu wutrobu tyšchi.

„Šanko“, šarēcža wona, „hdyž budžesch ty tam deleka a my šami tu horka, dha šhljēšimy tola wšchitzy te šame šwony šwonicz, a wšchēdnje wječzor mōžesch na našche jašne woknješchto pohladacž. Hdyž šwōit šwjatof šawoni, dha derje wēm, šo ty šwōj cžiči „Wōtčže našch“ wuspēwasch, a hdyž ty našche jašne wokno wuhladašch, dha šo dopomī, šo tež my pōštww ša tebe Bohu wuspēwamy! Wšcho druge njebudže nam se žanej nuš! Wšchako šo njebjeski Wōtž ša wšchitke šwoje džēczi štara!“

Tehdy pohlada Jan se šwojimaj šwēcnymaj džēcžazyhaj woczomaj š swojej macžeri, a wona wuhlada, kaš mēšacžkove pruhi je wobšwētlichu. „Šaj“, šarjekny wōn, „wšcho druge naš njetyšchi!“ To prajiwšchi, wša wōn šwoju macž ša ruku a dōndže š nej nuts do jštwy. Tu šedžeschtaj tamnej džēczi ša knihami, Madlenka ša pacžerškimi knihami a šašpork ša prēnej cžitanzy.

Štara Šaňža šedžesche mješ tym lēborca w šwojej štwicžzy a bēdžesche šo š cžēžimi myšlemi. Šētr Šamjenški bēšche jeje šku krej rošhorik, a š teho wukhadžachu hrošne myšle hidženja a šawiječe a šwady. Wšchako bēšche ju Šētr š jeje štatoka wuhnał, hdyž bēšche ji mandželški wumrjel. Šsnadny pjenješ, kotryž bēšche jemu dožna, njebēšche ša njeho ani rēcžow hōdny, tež bēšche wōn njebožicžkemu na šmjertnym ložu šlubil, šo njebudže wudowu pjenješ dla šrudowacž. Šotom paš bēšche tola na to honil, šo ji wšcho pšchedachu, šo by jenož wōn š swojim pjenješam pšchischol.

Bēšche to žyke pētny štatof byl š lucžku, šo mōžachu krawicžku mēcž a šebi pōdla tež šwinko na fermušchu wufornicz. To jemu štara Šaňža šabycz njemōžesche. Nētko dyrbjesche šo se šwojimi šarymi, šiprymi štawami po pucžu do mēšta bēdžicz, a kaš derje by šo hewal mēcž mōhla.

Wječzorne šwony dobudžichu šo tež do Šaňžineje komory, ale niž do Šaňžineje wutrobny, šla krej šakasche pšched durjemi, do wutrobny wjedžazyhmi, a ta njeda šwjatym šynkam do wutrobny šaštupicz.

Štōncžnje šebi pomyšli: „Šeli šo je hrošny pšchēcžiwō Šanej, potom šo ja do njeho dam!“ Tak šebi pomyšliwšchi lehnj šo wona do loža.

(Šofracžowanje.)

Jaty na kupje Šelena.

Šapoleon I. pšchēbwasche kwičku jako jaty na malej škalōjtej kupje Šelena a wopominasche šwoje šaňdžene žiwjenje. Duž šchori jeho kaplan a jeho wopušchcži, šo by šo do šwojeho wōžneho kraja podal. Šastupnik pšchūdže a knihe šobu pščinješe, kotrež mēješche na pšchēnje nēkotrych franžowškich pobožnych wōtčžinšzy šmyšleny chdyžorej dacž. Šele knihe, kotrychž rjany šwajš mēješche Š. š kōnu, bēchu biblija. Šapoleon je wša a w šwojej šamotnošczi wjele w nich cžitasche. Šesuf Šhryštuf a wot njeho došonjany škutk jeho wšebje jimaschtaj. Ššchirumanje, kotryž wōn

šam se šobu a se šwojim škutkom cžinješche, jeho šlubofo ponižowasche. Wōn by hušto se šwojim pšchēwodom wo tym rječal a by šwoje myšle nēhdže tak wuprajil:

„Ša bēch w dnjach mojeje cžesče wot wjele mojich ludži cžesčeny, šo bychu š radošcžu ša mnje žiwjenje woprowali. Šle tola bēchu moja pšchitomošcž, mōž mojeho wōčžka, mojeho šlowa, mojeho pšchitkoda nušny, šo bych wojatow šahorik. Š nētko, hdyž šym jow na Šelena, šchto wojuje ša mnje a dohwywa kraleštwō ša mnje? Šchto je mi hišchcže šwęcny wōštal?“

„Šo je wōšud wulšich muži! Tak šēndže šo Šesaraj kaž tež Šlexandrej Šulkemu; my šmy bōrny šabycz. Šēdy bēšche Šudwig XIV. mōžny franžowški kral, wumrjel, duž wōštajichu jeho šameho w jeho šmjertnej komorzy. Wōn džē njebēšche wjazy tōn knjes a rošakowat, wōn bēšche šame cžēlo. Šišchcže nēšchto cžaša šo minje a šo mnu budže runje tak. Š kajki rošdžel je mješ mojim wotšudom, kotryž šo tak khetšje wobrocži, a mješ Šesufom Šhryštufom! Šajka šlubofo šlubina je mješ mojim padom a hubjenštwom a wēcžnym knježenjom šyna Božeho.“

Šižom prjedy hacž šym wumrjel, je mōj škutk šanicženy, ša to paš Šhryštuf, kiž pšchēd 18 lēštotekami wumrje, a jeho škutk wobštejtej hišchcže runje tak kaž w tym cžašu, jako wōn na šemi škutkowasche. Wōn šebi na to njemyšlesche w šmjerczi šo nēcžeho bojecz, ale je ju šmērom woczakowal. Wōn je tōn jenicžki, šawēšcže jenicžki, kiž je po šwojej šmjerczi žiwijchi, mōžnišchi dhyli w cžašu šwojeho šemšeho žiwjenja.

Š cžaš, kotryž hewal wšchitko pšchēmeni, njeje jenož škutk Šesom Šhryšta cžesčil, ale tež powjetšchil. Šimale we wšchēch krajinach šemje šo jeho šlowo pšchipowjeda, šo Šesufa lubuja a šo š njemni modla. Šotry morwy cžłowjek cžini hišchcže dohycža, dofelž jeho wojazy hišchcže wješeli ša njeho do wōjny a dohycža cžahnu? Ša šym hišchcže živy a tola šu moji wojazy mje šabyl. Šlexander, Šesar, Šorla Šulki, ja šam, my šmy mōžne kraleštwā šaložili, ale na cžo šaložimy my našchu mōž? Ma šhlynošcž. Šesuf Šhryštuf je šwoje kraleštwō na lubošcž šaložil a džēnka hišchcže bychu tyšazy cžłowjekow wješele šwoje žiwjenje ša njeho podali.

Šow je dohyczer, kotryž šawēšcže šjednocži, kotryž niž jenož lud, ale žyke cžłowjestwo se šobu šjednocži. Šajki to džiw! Ščłowšta dušcha je wšchitkimi šwojimi darami cžuje šo na bycže Šesom Šhryšta šwajšana. Š kaš to? Ššches džiw, kotryž džē pšche wšchitke dživy. Šhryštuf cžze lubošcž cžłowjekow mēcž, t. j. to, šchtož je najcžēžicho dohycž. Wōn žada wutrobu. Šo je wšchitko, šchtož wōn cžze, a wōn to tež doštanje. Š teho šo mi jeho bōjštwō wujajni. Šlexander, Šannibal, Šesar, Šudwig XIV. a druge šwētni dohwywarjo šu w tym myšli, šo woni drje šwēt pšchēwinychu, ale žaneho praweho pšchēžela šebi njedobochu. Šowarštwō, kotryž Šesom Šhryšta a jeho wumoženych šwajša, je šwječžišche a mōžnišche hacž žane druge šjednocženje. Wšchitzy, kiž woprawdže do njeho wērja, šačuju tule wšchichu mōž lubošcže. Šwoni nēšoho lubuja, kotrehož nješju ženje widžili. Šo je škutk, kotryž žadny rošom njewujajni, kotryž žana cžłowšta mōž njedošcžehuje, a tola je šo štal.

Šlad tym šo ja džiwam, kēžor Šapoleon, pšchēde wšchēm a cžim wjazy šebi to rošpominam, cžim hōle šo wo bōjštwōje Šhryštufowym pšchēkwēdčam.

Šapoleon bēšche myšle jich wjele šwojich krajanow wobkuštal, wulke šahorjenje pola šwojeho luda wubudžil, a wunošch jeho žiwjenja bēšche, šo milijony cžłowjekow šo ša jeho cžesčelatomnošcž a šebicžiwōšcž tola podarmo w šmjerczi woprowasche.

Duž mōžesch šebi myšlicž, kajki wulkotny šačžišcž na njeho hištorija teho Šesufa cžinicž dyrbjesche, kiž na šwēt pšchūdže, šo by jow „niž tajke kraleštwō“ šaložil, ale šo by Bože kraleštwō twaril a kotryž žaneje drugeje kšwalby nješytasche hacž tu, šo by šwoje žiwjenje š šbožu cžłowjestwa dal.

Pola prēšcheho — Šapoleona — šu krawne dohycža prjedy hra wulkeho pada; pola Šesom Šhryšta je jeho wumrjecže kraleštwō šaložilo, kotrež šo pšchi wšchēm nješchēčelštwōje a pšchēčēhanju tola wšchēduje rošpšchēšcžera. Šcho dla šo džiwacž njēšmemy, šo je tež Šapoleon, kotryž šo pšchēd niškim poškilił njebēšche, šo tola pšchēd tym šnjeshom Šesufom Šhryštufom šo poškilił a w nim šyna Božeho pōjnał.

„Šōh je jemu mjeno dal, kiž je pšche wšchitke mjena, šo bychu šo w Šesufowym mjenje šhibowale kolena wšchitkich, kiž w njebjēch a na šemi a pod šemju šu, a wšchitke jaški wušnale, šo Šesuf Šhryštuf tōn šnjes je.“ (Šhil. 2, 3—11.)

Wschelate i bliska a i daloka.

— Esrjedu po swjatkach mjesce tež finansny wubjerf Maczizy Eserbije poſedzenje, kotryž ma nadawt ſo prózowacz, ſo by ſo naſch luby ſerbſki lud ſahorjal ſa naſch narodny twar domu a tež w ſwolniwey luboſczi ſwoje dary woprjuo twar ſpěchowal. W poſedzenju ſjewi najprjedy dotalny pſchedſyda knjes rěcznik Zyž, ſo njemóže dleje pſchedſyda wubjerka woſtač, dokež ma jako ſarjadnik doma wjele džeła. Po jeho namjeczje ſo knjes ſarař Gólcž i Budyſchinka ſa pſchedſydu wuſwoli. Měſtopſchedſydyſtvo pſchwiſa pſcheczelniwe knjes direktor Nowak a sekretarſtvo knjes kaplan Andrižki. Najprjedy jednaſche ſo wo tym, ſo chzemy wo roſjaſnjenje proſyč, kať daloko nam nětko nahromadžene dary ſa „Maczicžny dom“ doſahnu a kať wjele je hiſčje trjeba, ſo bychmy naſch narodny ſkutk wuwječž mohli. Tole roſjaſnjenje móžemy nětko podacž. Po darach hacž dotal nahromadženyh móže drje ſo přenja položja domu natwaricž, hdyž je ſo na nju wjetſcha hypotheka požečžila. Sa nowu položju doma, kotraž mēla ſo po móžnoſczi bórſy twaricž ſapocžecž, pať je tu hacž dotal jenož něhdže 3000 hr. Duž luby ſerbſki lud widži, kať wjele podpjeru hiſčje trjebamy. W naſchej ſhromadžiſnje ſo dokladnje wo tym rěčjeſche, ſo dyrbi ſo naſch ſerbſki lud pſchezo i nowa na to pokaſowacz, ſo dyrbi naſch ſerbſki dom narodne kublo naſcheho luda byčž. Naſche heſlo dyrbi byčž pſchi naſchim ſkutku: Bohu i čžeſczi a Eserbam i wužitkej! Duž tež ſebi pobožnoſčž žada, ſo naſch lud muž pſchi mužju ſaſtupuje ſa njón. Sawěčje hnujaze beſche, i kaťkimi rjanymi hnujazyimi ſłowami ſo to nam w tamnej ſhromadžiſnje wupraji. Šchoda jenož, beſche jich tať malo i luda pſchiſchlo. Luby ſerbſki ludo! njeſabudž, ſo ſo to džeło ſa tebe ſtawa, duž pokať ſo tež ty tam, hdžež tebe luboſčž i tebi wola.

— Wulka ratarſka wuſtajenza němſkeho ratarſkeho towařſtwa ſmēje ſo wot 30. junija hacž do 5. junija w Draždžanach. Wuſtajenyh budže 247 toni, 1060 howjadow, 465 wowzow, 440 ſwini, 107 koſow, pjerina, ryby, pčolki, žita, butra, twaroſch, hnojniſčjeza, ratarſke maſchiny a graty. Za wuſtajenja je ſa kóždeho ratarja widženja hódna. Duž njech tam tež naſchi ſerbſzy ratarjo dojedu. Žeſba je tunja, dokež ſmēdža na jednory (tour) billet tam a jow jecž.

— Do kaťkich bludow ſozialdemokratija ludži dowjedže, wo tym dawa wuſudženje w Chrudimje (w Čžeſkej) naſtróžaze dopoſaſmo. Pſched tym ſudniſtwom bu ſhěžkať a tkaľ Wjazlaw Bednor, dokeľ beſche ſwoju žonu na žaloſtne waſchne i motyfu roſbil, dla ſpytaneho mordarſtwa i džeſcažlětnemu jaſtww ſaſudženy. Tón muž njemóžeſche ani čžitacž ani piſacz. Smyhlenje tehole muža, kiž beſche wot ſozialdemokratije jēda napjelnjeny, dopoſaſuje nam roſrěčžowanje, kotrež mējeſche ſudnik ſnim we wuſudženju. Esudnik: Waſcha žona chzyſche, ſo byſčje ke mſchi khodžil. — Wobſtorženy: Sa bych hižo khodžil, hdy bych ſa to něſchto doſtať. — Esudnik: Ale, čłowjecze, ſa to ſo tola ničžo njeplaczi, to kóždy i pſcheſwēdženja čžini. Wy prajiſčje, ſo waſcha žona waſ poſluchacz njechaſche; wona jenož pſchidacz njechaſche, ſo bychy waſche džečzi je ſozialdemokratijeſch nowinow přjōdť čžitale, dokeľ to džečžom njepſchiſteji. — Wobſtorženy: To je wěno. Žona njechaſche přjōdť čžitacz, duž dyrbyachu to džečzi čžinicž. — Po tym tón muž je ſymnej krowu powjedatſche, kať je po jenej ſwadže ſwoju žonu i motyfu roſbil. — Esudnik: Njeje wam waſcheho ſutka žel? — Wobſtorženy: Na žane waſchne. — Esudnik: Wy ſebi po taťkim wopravdže myſlicze, ſo i džečženju ſamoženjow dōndže. — Wobſtorženy: To ja žyle wēčje wocžakuju. — Esudnik: Šchto je wam to ſlubil? — Wobſtorženy: Wy ſymy to džečenje hižo 1. meje wocžakali. Wi ſo prajeſche, ſo ja wot naſcheho towařſtwa 2 kruwi, něfotre jutra pola a — druhu žonu doſtanu. — Hdž wſchaf ſo to tehdom njeſta, wēčje bórſy i temu dōndže. — Esudnik: Wy njeſčje džełal a daſčje ſo wot ſwojeje žony a waſchich džečzi ſdžeržecž. Juntrōčž waſčje wy wot jich čžečžo nahromadženyh pjenes 39 ſchēſnakow a džečje i nimi i ſwojim „towařſcham“, hdžež wy na jene dobo 15 ſchēſnakow pſchecžimſčje. — Wobſtorženy: To ſym ja čžiniť. Moja ſwōjba pſches to wulku ſchodu njecžerpjeſche, jim hiſčje doſečž wōta. — Esudnik: Wy njeſčje jenož ſwojich towařſchow wot ke mſchi khodženja wotdžeržowali, ale tež waſchim džečžom ſakaſal ke mſchi khodžicž. Hdž bychy wone tola ſchli, byſčje wy ſwoju žonu bili. — Wobſtorženy: Džečzi dyrbja ſwojeho nana poſluchacz, žona teho runja.

— Esudnik: Wy wuczeſčje ſwoje džečzi, ſo čłowjek ničžo njeje hacž ſkocžo; hdyž ſo wol ſarēja, frej wubēži a wſchitko je i tōnzej. Čłowjekom je runje tať. — Wobſtorženy: Čłowjekom je runje tať kať i druhimi ſkocžatami. To je moje wēte pſcheſwēdženje. — Esudnik: Šchto je waſ to wucžil, čłowjecze? — Wobſtorženy: Sozialdemokratojo a jich nowiny, kotrež ſym i hromadami doſtawal a kotrež dyrbyachu mi moje džečzi čžitacz. To ſu te plody ſozialdemokratijeſch wucžbow. Hōrſcheho jēda ſawēčje byčž njemóže.

— Naſymu ſo nowa ewangeliſka zyrkej w Jeruſalemje poſwecžili. Šhēžor je ſo roſbudžil i poſwecženju do Jeruſalema doječž.

Něſchto i roſpominanju.

To ſame ſlōncžko wōſť roſeſchtrēje a blōto twjerde čžini.

* * *

Morwey woczi ſwētkoſečž boli.

* * *

Hdžež žadny duch, tam tež žane žiwjenje.

* * *

Prōch wōſtanje prōch, hdyž tež hacž i njebeſam ſleczi.

* * *

Čłowjſka mudroſečž w bludach khodži, Boži duch i žiwjenju pokaťe.

* * *

Hdyž mlyn wody nima, ſmērom ſteji.

* * *

Drjewo ſo bjeſ wohnja njepali.

* * *

Spēwaj morwemu najrjeſſcho, wōn tola ſtawa njehibnje.

* * *

Čžerpjenja ſu wucžby.

* * *

Muž čžiſteje wutrobny ma wjeſeke čžolo.

* * *

Tón je wjele nawuknyť, kotryž je nawuknyť čžiſche na Boha poſluchacz.

* * *

Łōdž wēry runa ſo Kolumbuſowej Łōdži, kiž do noweho ſwēta jēdže.

* * *

Dwē woczi ma duſcha: jene hlada do čžaſnoſčje, druge pať je na wēčžnoſečž ſložene.

* * *

Wjeſel ſo kóždeho wjeſela,
Wſchaf tež wjeſele pſchindže wot Boha.
Wjeſel ſo kóždeje tyſchnoſčje,
Wſchaf tež tyſchnoſečž eťe i Bohu dowjedže.

Lubi Eserbja! Budže Eserbja! Eserbſki dom ja Waſ! Duž ſkladuje ſa njón po Waſchim ſamoženju hnydom, burja a mēſchženjo, wucženi a njewucženi, ſtari a mlōdži, mužzy a žōnſle, a ſberaje ſa njón pſchi jubilejach, pſchi kwařach a ſchēžijnach, pſchi ſwjedženjach a ſkhadžowanach; ſkladuje a ſberaje! **A Wy, kiž wotkajanja ječžinicze, wotkajaje na přenim mēſtnje ſa Waſch „ſerbſki dom“ w Budyſchinje! Budže ſwērni, wopravdžiczi Eserbja!**

„Kombaj Bōh“ njeje jenož pola knjeſow duchownych, ale tež **we wſchēch pſchedawarňjach „Eserb. Nowin“** na wſach a w Budyſchinje doſtač. **Na ſchtwōrcž lēta placzi wōn 40 np., jenotliwe čžigla ſo po 4 np. pſchedawaju.**